

19η ημέρα «Εορτίων 2025» Ι.Ν. Αγίου Ελευθερίου οδού Αχαρνών: Αφιέρωμα στον Παπα-Φώτη τον δια Χριστόν Σαλό

/ [Ενορίες](#)

Τα «Εόρτια 2025» συνεχίστηκαν την Πέμπτη 18 Δεκεμβρίου 2025 για 19 ημέρα στον [Ιερό Ναό Αγίου Ελευθερίου οδού Αχαρνών](#) με Όρθρο και Θεία Λειτουργία. Στις 12:00 το μεσημέρι τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση και τρισάγιο υπέρ αναπαύσεως των πρώτων κατοίκων της περιοχής του Αγίου Ελευθερίου στο μικρό παρεκκλήσιο του Αγίου ενδόξου Ιερομάρτυρος Ελευθερίου, στην συμβολή των οδών Αχαρνών και Ζαχ. Παπαντωνίου.

Στις 6:00 μ.μ. τελέστηκε ο Εσπερινός και στις 6:30 ακολούθησε στρογγυλή τράπεζα, αφιέρωμα στον παπα-Φώτη Λαυριώτη, τον διά Χριστόν Σαλό της Λέσβου, όπου έγινε παρουσίαση του νέου βιβλίου για τον παπα-Φώτη, «**Παπα-Φώτης ο διά Χριστόν Σαλός - Στα μονοπάτια της ταπείνωσης, Αφηγηματική βιογραφία**»

, του Καθηγουμένου της Ιεράς Μονής Αγίου Νικολάου Μετεώρων, Αρχιμανδρίτη Θεοφάνους Κάσσου.

Στην στρογγυλή τράπεζα πήραν μέρος και ομίλησαν οι:

Αρχιμανδρίτης Γαβριήλ Ασπρολούπος, Προϊστάμενος Ιερού Ναού Αγίας Αικατερίνης Ιλίου.

Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Πόπης, Προϊστάμενος Ιερού Ναού Αγίου Σπυρίδωνος Πειραιώς και

Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Μίτσιος, Προϊστάμενος Ιερού Ναού Αγίας Μεταμορφώσεως Σωτήρος Σαρακίνας Θεσ/νίκης, κληρικός της Ιεράς Μητροπόλεως Ιερισσού, Αρδαμερίου και Αγίου Όρους, Συνταξιούχος Εκπαιδευτικός.

Τον συντονισμό της ημερίδας είχε ο π. Θεμιστοκλής Χριστοδούλου.

Παρακολουθήστε το αφιέρωμα στον παπα-Φώτη Λαυριώτη, τον διά Χριστόν Σαλό της Λέσβου:

``

Ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Θεμιστοκλής Χριστοδούλου, Προϊστάμενος του Ιερού Ναού Αγίου Ελευθερίου-οδού Αχαρνών, προλογίζοντας αυτή την εκδήλωση τιμής για τον παπα-Φώτη, ανέφερε μεταξύ άλλων ότι η εκδήλωση αυτή γίνεται με τις ευλογίες του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, αλλά αφορμή είναι το βιβλίο του π. Θεοφάνη Κάσσου, Καθηγουμένου της Ιεράς Μονής Αγίου Νικολάου Αναπαυσά Μετεώρων, ο οποίος βρίσκεται εδώ με τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σταγών και Μετεώρων.

Ο π. Θεμιστοκλής, αφού παρουσίασε τους ομιλητές, αναφέρθηκε στο νέο βιβλίο λέγοντας ότι πρόκειται περί αφηγηματικής βιογραφίας, με ωραίο λόγο, ένα αφήγημα ελκυστικό. Βιβλία για τον παπα-Φώτη έγραψε ο ίδιος, ο Αιδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Αθανάσος Γιουσμάς, εφημέριος και Προϊστάμενος του Ιερού Ναού Αγίου Θεράποντος Μυτιλήνης, ο Γρηγόρης Δομούζης, υιός του Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου της Ιεράς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, και ένας ακόμη άνθρωπος από την Πύλο. Αυτό σημαίνει ότι η μορφή του διά Χριστόν σαλού συγκλονίζει και παραμένει και ως μνήμη και ως παρουσία δίπλα σε πολλούς ανθρώπους. Υπάρχουν στοιχεία ακράδαντα που φανερώνουν ότι ο παπα-Φώτης δεν ήταν ένας απλός άνθρωπος, αλλά ήταν σκεύος εκλογής του Χριστού με χάρισμα

διορατικό, προορατικό και θαυματουργικό.

Στην συνέχεια έδωσε τον λόγο στον Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη, π. Γαβριήλ Ασπρολούπο, ο οποίος στην αρχή αναφέρθηκε στο δύσκολο του εγχειρήματος του προοιμιακού λόγου, ιδιαίτερα όταν απευθύνεται σε πρόσωπο μεγάλου πνευματικού δυναμισμού, πρόσωπο μοναδικό και εξαιρετό, όπως αυτό του παπα-Φώτη. Σκιαγραφώντας το φαινόμενο παπα-Φώτη, τον παρουσιάζει ως πλούσια και σύνθετη φύση, με ευαισθησία και συμπόνια για τα φαινόμενα της ζωής. Ο πνευματικός του κόσμος εκπροσωπεί μια μεγάλη ποικιλία από πνευματικά χαρίσματα, συναισθήματα, σκέψεις και πνευματικές εξάρσεις. Η ποιμαντική τέχνη του είναι κοινωνικό λειτούργημα, γιατί πλαταίνει τον πνευματικό ορίζοντα και ενώνει τους ανθρώπους σε έναν κοινωνικό ιστό. Ήταν γνήσιο τέκνο της Παναγίας και αναφερόταν στην σχέση του μαζί της σαν να ήταν κάτι φυσικό. Ο Άγιος Παΐσιος χαρακτήρισε τον παπα-Φώτη μεγάλο άγιο της Μυτιλήνης και διαμάντι της Εκκλησίας.

Φάρος στην σιωπή των καιρών μας υπήρξε και εξακολουθεί να είναι ο παπα-Φώτης και το έργο του. Κατέστη επαξίως ο διαπρεπής της κοινότητας των ψυχών που νοσταλγούν το πνευματικό φως. Το όραμα του παπα-Φώτη θα παραμένει ζωντανό επί γενεές στην Μυτιλήνη και αιώνια στην Ιστορία της σύγχρονης Εκκλησίας.

Στην συνέχεια ο π. Θεμιστοκλής διάβασε απόσπασμα από το βιβλίο του π. Θεοφάνους, όπου αναφέρεται στην γνωριμία του με τον παπα-Φώτη, τον οποίο γνώρισε πολύ νωρίς, στα πρώτα νεανικά του σκιρτήματα. Υπήρξε για τον π. Θεοφάνη ο πνευματικός του πατέρα, ο άγρυπνος καθοδηγητής στα πρώτα βήματα της πίστης του. Τον παπα-Φώτη χαρακτήριζε η βαθιά αγάπη του στον Χριστό, που εκφραζόταν πολλές φορές μέσα από την φαινομενική τρέλα, έναν τρόπο μοναδικό να ταπεινώνει τον εαυτό του και να διδάσκει τους άλλους. Γνωρίσματά του η ευγένεια της ψυχής, η ευθυκρισία και κυρίως η μυστική και αδιάλειπτη ένωσή του με τον Θεό. Η παρουσία του ίδια με προφητεία, δεν έδινε οδηγίες, αλλά υπεδείκνυε δρόμους με το παράδειγμά του. Δεν επιζητούσε χειροκροτήματα, αλλά υπέγραφε την σιωπή του με ταπεινή αγιότητα. Αντιμετώπιζε την ασθένεια με υπομονή στον πόνο και ουσιαστική σύνδεσή του με τον Θεό. Η βιωτή του ήταν μια καθημερινή περιπέτεια αγάπης, θυσίας και εκούσιας τρέλας διά Χριστόν.

Σχετικά με το βιβλίο αναφέρεται στον πρόλογο ότι αποτελεί απόπειρα απλής προσέγγισης ενός μεγάλου μυστηρίου. Οι σελίδες του επιχειρούν να φωτίσουν κάποιες από τις μοναδικές στιγμές του βίου του. Δεν είναι βιογραφία με την στενή έννοια, είναι μνημόσυνο αγάπης, κατάθεση καρδιάς, ευγνωμοσύνης και μαρτυρίας για έναν άνθρωπο, που έζησε το Ευαγγέλιο όχι ως ηθική θεωρία, αλλά ως τρόπο

υπάξεως. Περιέχει αναμνήσεις, αφηγήσεις, στιγμιότυπα, όλα ενταγμένα στο φως τής πίστεως και στην προσευχητική σιγή που αγκάλιαζε την ύπαρξή του.

Ο π. Βασίλειος Πόπης έζησε, όπως είπε, τις σαλότητες του παπα-Φώτη. Ολόκληρη η βιωτή του, αναφέρει ο π. Βασίλειος, διαπνεόταν από την υιοθέτηση μιάς παράδοξης στάσης ζωής, η οποία στα μάτια κάποιων θα μπορούσε να φαίνεται παράξενη. Αυτό γινόταν γιατί ο παπα-Φώτης ήθελε να κρύψει τις αρετές και τα πνευματικά του κατορθώματα.

Στο μυστήριο της θείας Ευχαριστίας ο παπα-Φώτης αλλοιωνόταν από την χάρη του Αγίου Πνεύματος. Ως λειτουργό τον χαρακτήριζε η συνέπεια στο Τυπικό. Τελούσε τα πάντα χωρίς την παραμικρή αφαίρεση. Το κήρυγμά του μεστωμένο με απλότητα, πατρικότητα και μετάνοια.

Σκοπός του δεν ήταν τα εγκόσμια, αλλά επιζητούσε διακαώς την Βασιλεία και την αγκαλιά του Θεού.

Εν συνεχεία ο π. Θεμιστοκλής διάβασε από το βιβλίο του π. Θεοφάνους τον πρόλογο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σταγών και Μετεώρων κ. Θεοκλήτου, στον οποίο αναφέρονται και τα εξής:

«Η διά Χριστόν σαλότητα είναι μία ακραία μορφή ασκήσεως, μία οδός προς την αγιότητα δύσβατη και γι' αυτό ερημική, αφού ελάχιστοι έχουν την δύαμη, αλλά και την ιδιαίτερη κλήση από τον Θεό να την ακολουθήσουν. Είναι η επιλογή της εσχάτης ταπεινώσεως και της αυτοεξουθενώσεως, με την οποία εκριζώνεται κάθε κενοδοξία και ανθρωπαρέσκεια και καταβάλλεται το πολυκέφαλο τέρας της υπερηφάνειας. Αυτή την ανάντη και ακανθηφόρο ατραπό πορεύθηκε έως τέλους της ζωής του και ο βιογραφούμενος στο παρόν πόνημα παπα-Φώτης, ο διά Χριστόν σαλός.

Με την εκούσια «τρέλα» και με την υπεράνθρωπη άσκηση, νηστεία, αγρυπνία, τελεία ακτημοσύνη και παντός είδους κακοπάθεια έλαβε και τα έκτακτα χαρίσματα τη διοράσεως και της θαυματουργίας. Διήγαγε βιοτή υπερκόσμια μέσα στον κόσμο. Με αγάπη υπερεκβλύζουσα από την κεκαθαρμένη καρδιά του ενίσχυσε υστερουμένους, θλιβομένους και καταπονουμένους, έσωσε από την πλάνη και στήριξε πολλούς στην πίστη, οδήγησε πλήθος πιστών στην σωτηρία. Ο Αρχιμανδρίτης π. Θεοφάνης είχε την ευλογία να γαλουχηθεί στην πνευματική ζωή από τον όσιο Γέροντα, γι' αυτό καταθέτει αυθεντικές και αξιόπιστες περί αυτού μαρτυρίες».

Ο π. Χρήστος Μίτσιος ανέφερε ότι δεν γνώρισε εν ζωή τον παπα-Φώτη, όμως αγάπησε την «τρέλα» του και προσπαθεί να μαθαίνει όσα περισσότερα μπορεί.

Μιλώντας ως ειδικός στην επιμέλεια βιβλίων, είπε ότι το παρόν είναι άριστο και από επαγγελματικής απόψεως. Είναι όμορφα γραμμένο, με αποστάσεις η μία διήγηση από την άλλη.

Ο π. Χρήστος έκανε λόγο για τις πνευματικές ρίζες του παπα-Φώτη και αναφέρθηκε στον π. Τύχωνα, που ήταν και πνευματικός του δείχνοντας ότι έχει σημασία ποιος είναι ο πνευματικός καθοδηγητής κάποιου. Στην συνέχεια ανέφερε περιστατικά που περιέχονται στο βιβλίο και δείχνουν την προσωπικότητα του παπα-Φώτη. Και έκλεισε την αναφορά του επισημαίνοντας ότι έχουμε γεμίσει υπέροχους σύγχρονους αγίους αλλά χάσαμε, γιατί χάσαμε και την πίστη και τον Θεό και την χαρά και την ευτυχία και την ελπίδα, γιατί χάσαμε τον συνάνθρωπό μας.

Τέλος ο π. Θεοφάνης σχετικά με την συγγραφή του βιβλίου ανέφερε ότι όταν έμαθε πως γράφτηκαν βιβλία για τον παπα-Φώτη χάρηκε αλλά είχε τον λογισμό ότι όσα βίωσε με τον παπα-Φώτη, όσα χαράχτηκαν στην καρδιά του έπρεπε να τα πεί σε κάποιον συγγραφέα, αλλά δεν εύρισκε σε ποιόν. Το βράδυ είδε στον ύπνο του τον παπα-Φώτη, που του είπε επιτακτικά, «εσύ θα τα γράψεις». Η συγγραφή του βιβλίου διήρκεσε δέκα χρόνια και βοήθησαν πολλοί για την συγγραφή του.

Αναφερόμενος στον παπα-Φώτη είπε ότι ήταν ένα μυστήριο καλυμμένο. όσοι τον έζησαν είδαν ότι και ο ίδιος προσπαθούσε να κρύψει την αγιότητά του και η χάρη του Θεού τον σκέπαζε. Όταν ζούσαν τα γεγονότα, τα θεωρούσαν φυσικά, καθημερινά. Δεν μπορούσαν να συλλάβουν το μέγεθος της αγιότητάς του. Ο παπα-Φώτης, όταν καταλάβαινε ότι κάποιος τον ευλαβείται, του άλλαζε τον λογισμό χωρίς να το καταλάβει. Τα γεγονότα που αναφέρονται στο βιβλίο δεν είναι υπερβολές, είναι γεγονότα που συνέβησαν και αναδεικνύουν το μέγεθος της προσωπικότητας αυτού του ανθρώπου. Δεν του άρεσαν τα χειροκροτήματα του κόσμου, του άρεσε η αφάνεια. Ήταν ασκητικός και δεν υπήρχε άσκηση που να μην την κάνει φτάνοντας στα άκρα. Ως πνευματικός όμως δεν επέλεγε τα άκρα, ήταν αυστηρός, αλλά όχι των άκρων. Η σαλότητα ήταν το κύριο χαρακτηριστικό του κι αυτό το έκανε από αγιότητα. Δεύτερο χαρακτηριστικό μετά την σαλότητα ήταν η περιφρόνηση. Τέτοια περιφρόνηση που δεν δέχτηκε κανένας άλλος. Το χαιρόταν όμως και το απολάμβανε. Όλη του η ζωή ήταν η αγωνία για την Εκκλησία, για τους ανθρώπους, για τους νέους. Άλλο χαρακτηριστικό του ήταν ότι ήταν αληθινός, δεν ήξερε υποκρισία, πράγμα που είχε κόστος στην ζωή του.

Κλείνοντας ανέφερε ότι ζούν την παρουσία του παπα-Φώτη. Προς επιβεβαίωση διηγήθηκε προσωπική του εμπειρία, όταν από κάποιον πειρασμό που τον ταλαιπωρούσε, τον απάλλαξε ο παπα-Φώτης. Τελείωσε την αναφορά του στον παπα-Φώτη λέγοντας ότι είναι δοχείο της χάριτος του Θεού και προτρέποντας

όλους να τον επικαλούνται.

Το τέλος των λατρευτικών εκδηλώσεων της ημέρας έδωσε το Μικρό Απόδειπνο μετά Χαιρετισμών στην Υπεραγία Θεοτόκο και η μονολόγιστη ευχή.

Περισσότερες φωτογραφίες στο άλμπουμ:

